

JAN KLECANDA :

SMÍŘENÍ.

Epiloda z vlašských bojů za svobodu.

Kolem zdi, obkličující park markýze Casagrande volným krokem klusalo několik koní. Byli to husari z vojska maršála Radeckého a vraceli se z objízdky. Držíce v rukou karabiny, připravené k výstřelu, bedlivě se rozhlíželi. Když vyjeli z lesa a spatřili bílé zdi zámku, obklopeného parkem, zarazil přední muž koně.

"Stájte," velel ostatním, když k němu dojeli. "Znáte to tam?" zeptal se, ukázav rukou k budově, jejíž světlé obrysy prorážely noční tmou.

"Ej, tof ten zámek," odpověděl jeden z vojáků a všichni porozuměli, co tím chce říci.

"Krk bych vsadil, že je tam ten prokletý Vlach, pro něhož bych byl málem přišel o hvězdičky!" přitlumeným hlasem šeptal desátník. "Počkáme!"

Nikdo mu neodpověděl. Vojáci i koně stáli, jako k zemi přikováni. Teprve po chvíli, když koně začínali být netrpěliví, obrátil se desátník k jednomu z vojáků.

"Szandore, ukaž, co umíš!" zašeptal.

Oslavený husar přiložil ruce k ústům a hned na to zaznělo tichou nozí několikrát zaštekání a pak táhlé, žalostné zavtí. Pak vše zas stíchlo.

"Prokletá psina," zahučel kterýsi voják. "Až mráz kostmi proběhne."

"Ticho," okřikl ho polohlasem desátník, nastavuje ruku k uchu.

Odkudsi z dálky ozval se štekot psů i vytí, ale v zámeckém parku bylo ticho. Desátník s vítězoslavným úsměvem obrátil se k soudruhům. Nočním šerem zasvítily jeho bílé zuby a zajiskřily oči.

"Rozumíte?" zašeptal samotně.

"Oh, což ty! Tys chytrý," uznale se ozvali. "A co teď?"

"Kdo půjde se mnou?"

"Myslíš tam? Přes zeď?"

"Vraty ne! Na to jest nás málo!"

"Já půjdu, já," ochotně se nabízel všichni.

"Stáčí jeden! Szandor! A vy druzí buďte připraveni, kdyby se něco šustlo."

Vojáci zajeli až k samé zdi. Desátník a Szandor přímo ze sedel vylezli na zeď a pátravě se rozhlíželi po parku.

"Opatrně dolů," zavelel desátník a za okamžik na to zmizeli soudruhům z zdi. "A teď tiše ku předu! V zámku patrně všechno spí, jen ona dvě okna tam —"

"Tam je on," odpověděl Szandor desátníkovi.

"Ticho!"

Desátník s druhým husarem plížili se nočním šerem jako dva stíny od stromu ku stromu, od houšti k houšti. Chvillemi zastavili se a se zatajeným dechem naslouchali. Kolem panovalo hrobové ticho a jen listí šelestilo pod lehkým větříkem.

"Pane kaprále, nemám zaštekát!" nabízel se husar, jemuž se chtělo činit.

"K čemu to? Až je upozornil! Velebme Boha, že sami nemají psů. Divně dost! — Ku předu!"

A zase mihly se dva stíny — vojáci stihli až k širokému trávníku, jenž, zdoben jen malými záhony květin, obtácel budovu zámku.

"Prokletí!" zahučel desátník. "Teď jen jak se dostat přes tuto prostor! Ještě štěstí, že se měšic schoval za mraky."

"Zůstaňte zde! Dojezu tam sám," nabídl se Szandor.

"Jdi, ale pozor! Máš i mou hlavu na svém krku."

"Nebojte se! Mám svou hlavu dost rád, abych se o ni nepřipravil."

Voják odepjal šavli, aby mu neprekážela, a položil ji i s karabinou na trávník vedle desátníka. Pak beze slova vrhl se na zemi a pomalu jako had počal se plaziti vysokou travou k zámku. Desátník byl starý, větrem ošlehaný kozák, ale v tom okamžiku zmocnila se ho přece úzkost. Leč za okamžik na to zmizel mu již kamarád s očí. Napínal sluch, však ani nejmenší šust neprozrazoval, že se tu cos děje. I v zámku bylo ticho.

"Ech, což se bát?" oddechl si desátník. "Ta bestie by odnesla jezdec sedlo pod tělem."

Desátník usedl na trávu a vzal zbraně soudruhovy na klín, aby na první znamení byl pohotov. Po dlouhé chvíli, jež zdála se mu věčností, spatřil, kterak na šeré zdi zámku mihl se tmavší stín. Szandor byl již na místě. Se zatajeným dechem a vytřeštěnými zraky pohlížel desátník do tmy. Na obloze počaly se trhat mraky. Slabá zář měsíce již mdlé prorážela tenkou vrstvou oblaků, jejichž potřáhané okraje se trhaly.

"Jste ztraceni," zahučel desátník, vida v pološeru zřetelné obrysy postavy na světlé zdi. V tom převalily se mraky zase a zahálily měsíce svým nepronikatelným závojem.

"Ej, řábel svých neopustí," zasmál se voják. V nastalé tmě neviděl ničeho, za to však po chvíli ozvalo se něco jako pád těla.

"Bodl někoho! Čertův chlup!" šeptal a povstal, aby byl připraven. Po trávníku od zámku kvapil rychlými kroky chodec.

"Stůj! Stůj!" polohlasem pohrozil desátník, spatřiv ve tmě blíže se stín.

"Škoda prachu. Mně prý je souzen provaz," odpověděl se směchem ze tmy známý hlas.

"Ah, to's ty, Szandor? Proč tak neopatrně?"

"Není třeba velké opatrnosti. Ale přec, pojďme."

"Co's viděl?"

"Až tam —" mávl rukou voják.

"Měsíček hned se zas ukáže."

Nyní nebylo již nutno se skrývat. Szandor jistě znal situaci a věděl, proč tak směle si vykročil. Vojáci rychlými kroky brali se k zahradní zdi, kde byli zanechali své soudruhy. Mezi cestou Szandor připínal si paláš a podával zprávu.

"Viděl jsem ho. Sedí tam u stolu a zahrabán je v knihách."

"Jak jsi ho mohl poznati?"

"Má nohu v obvazku a musí ho notně bolet. Po čertech kysele se oškřívá a přes tu chvíli si ji hladí—"

"Pak je to on!"

"A není-li on, tedy někdo jiný, na kom záleží. Je vidět, že to pán, oficír!"

Dospěli ku zdi, již snadno přelezli. Kamarádi dychtivě je čekali.

"Tot věčnost! Dobrou hodinu jste tam byli!"

"Mlčet a ku předu! Pochoďme!"

Zacinkaly paláše, zaduněla koppyta o tvrdou pádu a husari tryskem odjížděli.

"Tomu nerozumím," prohodil jeden z vojáků.

"Hlupáku! Nepotřebuješ roz-

umět," odbyl ho druhý. "Nepochybně tam je a my nyní jdeme pro posilu."

Marini, znepokojen zvukem, který se ozval venku, přistoupil k oknu, aby pohlédl ven. Záclony v okně byly spuštěny, však po jedné straně byly trochu skráceny, tak že tu byla malá mezera. Ale bylo-li vidět z venčí sem do osvětlené komnaty, ven vidět nebylo. Marini překročil ku stolu, zatahl světlo, pak sundal se stěny zbraň a opatrně vystoupil na verandu, odkudž byl včera sem přišel. Dole v zahradě bylo ticho. Ani nejmenší šelest neprozrazoval, že by tu kdos byl. Ale z pozadí, tam od zahradní zdi zdálo se mu, že slyší ržání a dusot koní. Za okamžik na to zaslechl zcela zřetelně poklus a bystrým sluchem vojáka rozeznal asi pět koní. Chvillemi naslouchal. Dusot mizel v dáli, až konečně zanikl.

"Nic to," zahučel upokojen. — "Cisarfšti na objížďce. Jezdí tu jich asi kolem víc."

A vrátiv se zase do komnaty. Usedl ku stolu a znovu zapřádal myšlénky, a znovu stavěla se mu na oči lepká postava Laury. Aby zapil její obraz, chopil se alba s podobiznami a bezděčně jal se přemítati listy. Samé lhotejné tváře, sličné i nehezské, všední i poutavé vyhlížely na něho, ale Marini nepozorně přemítal list za listem. Náhle se zarazil. Z jednoho rámečku sršely mu vstříe dva ohnivé zraky. Byla to Laura. A ne ta dnešní, kypící rozpuštěnými vnadami ženy dychtící po lásce, nýbrž Laura, tak jak jí byl tehdy znal, kdy pro ni hořel celou svou duší. Tak svěží, krásná, s oním nádechem dětské nevinnosti, jež nikdo nedovede popsat, žádný malíř nezobrazí, a jež toliko přiroda sama dovede svým dechem vykouzlit.

Marini zadíval se do obrazu, pak bezděky sklonil se nad ním a políbil ho.

V tom ozvalo se tiché vrznutí dveří. Hrabě pozvedl hlavu a zachvěl se na celém těle. U dveří, jež zlehka za sebou přivřela, stála Laura. Zahalena ve světlé, lehké roucho, jež vnady její spíše zvyšovalo než zakrývalo, stanula tu o přena o stěnu rukou, s níž široký rukáv se byl sesmekl. Oči její spočívaly na hraběti s nevyřeknou něžností.

Marini překvapen i zmaten, vyskočil z křesla.

"Smím k tobě? Čekáš mne?" zazvonil líbezný její hlas.

"Paní markýzko!" počal hrabě nejistým hlasem.

"Ah, fi, fi! Což ještě nezanecháš té oškřivě hry na ctnostného Josefa?" zasmála se a jako kočka skokem vrhla se k němu. Dříve než mohl ruce vztáhnouti na obranu, držela ho kolem krku oběma rukama. — "Můj, můj! A ty myslíš, že milující žena nepozná, co se v tobě děje? Proč jsi líbal ten obraz, když ani v myšlénkách necheeš se prohrésti na svém soku?"

A myslíš, že máš právo odhánět mne pro pouhou marotu? Ne, nevzpírej se! Bez boje tě nepustím, a tak daleko tvá cnost přec nesáhá, abys bil bezbrannou ženu!"

Laura strhla ho k sobě na pohovku a náruživě zasypávala ho svými polibky. Marini, vysílen ztrátou krve, schvácen rozčilením, umdlával.

"Lauro!" šeptal zmírajícím hlasem. "Zaklínám tě, pusť, pusť mne!"

"Nepustím," zajasala divoce. — "A kdyby celý svět se na nás řítí, a kdyby teď vešel on, nepustím tě a zemru s tebou. Slyš, Marini? Což nedovedeš již ani lásku ženy oceniti —"

Hrabě pod žárným dechem mladé, bujným životem sálající ženy, zavřel oči a jako bez vlády akce

jí do náručí. Přivínula jeho hlavu k bouřně vlnícím se nádrům a líbajíc chladné jeho čelo, hladila mu spoceně vlasy.

"Můj hošíčku, můj! A jak tě ten boj mezi šerednou ctností a krásným hříchem tak znavil! Ale teď, teď jsem já tvou, tvou na věky. Marini, Paolo! Slyšíš mne?" Hrabě otevřel mdlé oči.

"Dost již toho," smála se Laura jako svévolně bezuzdné dítě. "Já chei s tebou mluvit. Na chování je času dost. — Přehněme! Seberu vše, co mé jest a za hodinu jsme v bezpečnosti."

Marini posud skoro v mdlobách, ani nechal, co mu nabízeli.

"Jak přehnoti?" šeptal. "Všude kolem plno vojska. A kdyby mne Rakušané dopadli, čeká mne smrt!"

"Život v mém objetí, život tě čeká! Což myslíš, že já se těch Rakušanů bojím? Což nechrání mne dost jméno, jež jsem nosila, než jsem se stala ženou toho netvora?"

Marini se otfásl. Již sama vzpomínka na markýze probudila ho z jeho otrlosti, a nyní — Laura chtěla ho vésti i k Rakušanům! Hrabě rázem se rozpozemul na jeden čas, kdy vlastenecké ženy v Miláně všem rakouským důstojníkům i úředníkům zavřely své salony, a vzdalovaly se všeho, co jen na Rakousko upomínalo. Tehdá krásná Laura s několika družkami, též deerami rakousky smýšlejících úředníků a důstojníků, setrvala v přátelských stycích, a salony jejich domů byly vždy otevřeny odevšad vyobečovaným synům Martovým. A mladí důstojníci — i Vlaši — ji za to zbožňovali a nie nevěřili pověstem, jež mstily se krásné deři jenerálové, vyhlašující ji za tajnou policejní agentku, jež zrazuje vláde vídeňské revoluční hnutí mezi italskou mládeží. Vzpomínka na to vše rychlostí blesku kmitla se hraběti hlavou a rázem ho vzpřímila.

"Markýzko!" zvolal s výrazem hrůzy a oškřivosti. "Což jste vy v tak dobrém přátelství s Rakušaný?"

"Jsem rakouská poddaná, pane, a deera jenerála!" odvětila Laura hrdě, leč ihned zase změněným tonem obrátila se k hraběti. — "Však co nám po tom všem, Paolo? Necht' lidé ti se vraždí, když nacházejí v tece zálibu, necht' umírají, když nechtějí neb nedovedou žiti! My žiti dovedem —"

Laura chtěla se znovu zmocniti své kořisti, leč hrabě ustoupil za stůl, jež učinil hradbou mezi sebou a obávanou tou ženou.

"Mylíte se, markýzko," řekl zase již tím svým tvrdým a ledovým hlasem, "mylíte se, považovala-li jste mou okamžitou mdlobu za důkaz slabosti. A zakazuji vám, abyste nadále mě počestné jméno spojovala se svým —"

"Paolo! Ty šlíš!" vykřikla Laura s výrazem zděšení. "Ne, není možno, abys takto mluvil se mnou!"

"Paní! My dva spolu již domluvil. A jestliže tím okamžikem, který jsem proti své vůli ztrávil ve vašem objetí, prohréšil jsem se na vašem choti, i životem mu dám zadostučinění."

"On šlí, ubohý hoch," polo v zděšení, polo do žertu se nutíc, volala Laura.

"Byla-li láska má k vám šlenstvím, pak jsem z něho vyléčen —"

"Mlč, mlč, Paolo! Nerouhej se věčné láse! A nezapírej, co před chvílkou jsem viděla na vlastní oči. Ty mne miluješ jako já tebe, ty mne musíš milovat, vždyť není možno, aby ten žár mé lásky zůstal neopětován!"

"Markýzko!"

"Mlč, Paolo, nevyřekuj již toho jména, jež proklínám! Mlč, necheeš-li mne vehnati v zoufalství."

Laura vrhla se k hraběti a polo

klečíc, polo ležíc před ním, objala ho křečovitě rukama.

"Paolo, slyšíš!" mluvila, sápa jíe skoro rozvážněním! "Miluji tě víc, než celý svět! Pro lásku k tobě jsem hotova opustit všechno bohatství, obětovati vše, jsem též schopna vrazit každého, kdo se nám v cestu postaví, i tebe a sebe, pakli mnou opovrhneš!"

Marini naplněn hrůzou a oškřivostí z toho výbuchu divoké náruživosti, vzechl se vši silou a odstrčil Lauru od sebe až zavrátavala.

"Paolo! Ty mne tedy již nemiluješ?" zvolala hlasem srdce rozrývavějším, a oči její, plné zoufalství, prosily o smilování.

Leč kouzlo lásky bylo již zlomeno. Marini chladně zavrtěl hlavou. Žena ta již jen oškřivost v něm budila.

"Marini!" vrhla se k němu Laura posledním útokem, vyrývavši dýku, již měla ukrytou za šaty. "Řekla jsem ti, že tvá láska je mi životem. Nuž, necheeš-li mi dát život, měj si mou smrt —"

Hrabě skočil a vši silou vychvátil jí dýku z ruky.

"K čemu ta komedie, paní? Vraťte se k svým povinnostem!"

"Jediné slovo jen!, Musím je slyšet! Ty mne nemiluješ?"

"Ne!"

"Ty mnou pohrdáš?"

Marini na okamžik poeřtil soustrast s pokořenou ženou, leč když přiblížila se tváří svou vyzývavě až k jeho obličejí, když zabodávala do něho své vražedné hlady a viděl t y její rysy, divokou vášní až zvířecky znetvořené, popuzen, nemohl se zdržeti.

"Ano!" odpověděl chladně a rozhodně, pustiv její ruce.

S divokým výkřikem, jenž projel mu všemi kostmi, odskočila od něho, rozpráhla ruce a svítící očima, jako dravec, když chystá se ku skoku na svou obět, chtěla se vrhnouti na něho.

V.

V okamžiku tom vrazil do světlice starý Stefano.

"Pane kapitáne — vojsko!" křičel již ve dveřích. "Ah — milosti, — vy zde? Vojsko je tu, již vtrhlo do parku a obkličuje dům!"

V očích Laury zasvítila divoká radost. Rázem se vzpamatovala.

"Co zde chtějí?" ptala se sluhy.

"Což jiného, než kapitána zde? Však jdou marně! Rychle, pane, sem, sem!" volal starce a stiknuv knoflík ve zdi, vnutil hraběti do tajné skrýše. "A nezapomeňte na chodbu —" vykřikl za ním v chvatu.

Marini zmizel v komůrce za obrazem, aniž by v spěchu byl mohl slovo promluvit k Lauře, jež stála tu nehybně jako kamenná socha, ač v okamžiku tom celé peklo nánávisti a pomsty háralo jejím nitrem.

Stefano, jenž v rozčilení svém ani si nepověřil, že mezi paní domu a hostem dělo se něco nezvyklého, pomýšlel jen na záchranu hraběte.

"Milostivá! Teď shasneme světlo!" obrátil se k markýze a j strojí se vykonati, co byl řekl.

"Světlo? Proč?" mechanicky po něm opakovala Laura.

"Co nevidět zde budou. Již jsou v parku!"

"Nuže? Když shasneš, bude to jen nápadno. Budeme klidně čekat, až přijdou."

Dokončení bud.

Majetek na prodej

Mám ku prodeji městský majetek v Lake Andes, jakož i v Táboře a též celou řadu farem v Charles Mix a Bon Homme okresech. Chcete li koupit, dopište mně aneb mě navštivte a bude vám svédomitě poskytněno.

Frank Švanda, Lake Andes, S. Dak.